

Ніконова В. Г.

Національна академія Служби безпеки України

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ПАРАМЕТРИ ВІЙСЬКОВОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ

Статтю присвячено визначенню лінгвокультурних параметрів військової лексики в англійському медіадискурсі з позицій семантики фахової мови військової сфери та її комунікативно-прагматичного потенціалу. Основна увага у статті приділяється аналізу семантичних і комунікативно-прагматичних характеристик військової лексики, які здійснюють вплив на формування громадської думки.

У статті встановлюється зумовленість семантики військової лексики історичними, соціальними і культурними факторами, розглядається еволюція військової лексики під впливом історичних подій, соціального та культурного контекстів, зокрема особливостей її використання у різних функціональних стилях. Відзначено роль метафоризації військової лексики, насамперед мілітарних метафор, у створенні ідеологічних та емоційних впливів на колективну свідомість суспільства через медіа під час військових конфліктів. Окрему увагу приділено аналізу стилістичних різновидів військової лексики – військової термінології, військового сленгу, мілітарних метафор, евфемізмів – та їх ролі в різних соціокультурних контекстах.

У статті проаналізовано функціонування військової лексики в англійському медіадискурсі не лише для опису реальності, а і як маніпулятивного інструменту у різних сферах суспільного життя. У сучасному глобалізованому інформаційному просторі мова ЗМІ виконує не лише комунікативно-інформаційну функцію, а й відображає політичні, соціальні і культурні тенденції суспільства. В умовах військових конфліктів військова лексика виконує функції інформування, маніпулятивного переконання, формування ідеологічних настанов.

Результати дослідження засвідчують те, що військова лексика є багатозначним і поліфункціональним інструментом комунікації, який не лише формує сприйняття сучасних військових конфліктів у суспільстві, а й відображає реальність у всіх її виявах.

Ключові слова: семантики фахової мови військової сфери, комунікативно-прагматичний потенціал, військова термінологія, мілітарна метафора, соціально-історичний контекст, культурний контекст.

Постановка проблеми. Медіадискурс у сучасному глобалізованому світі не тільки виконує комунікативно-інформаційну функцію, а й відіграє важливу роль у формуванні громадської думки, відображенні політичних, економічних, культурних тенденцій сучасного соціуму. У період загострення міжнародних відносин через військові конфлікти і повномасштабні вторгнення зростає роль мови як інструмента, що відображає, формує та виражає культурні, політичні та соціальні аспекти суспільного життя. Аналіз функціонування в медіадискурсі лексики, пов'язаної з військовою тематикою, постає актуальним не лише у дослідженні мовної репрезентації військових подій, а й у виявленні важливих лінгвокультурних параметрів, що характеризують національні і соціальні особливості носіїв мови, їхні ціннісні орієнтири і світогляд.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість сучасних досліджень англій-

ського медіадискурсу [11; 13; 15; 16; 17] і застосування мовних засобів у ньому для вираження актуальних настроїв суспільства в різних сферах діяльності – політиці, економіці, культурі [8; 9; 10; 14; 18; 19; 24] – засвідчує важливість міждисциплінарного підходу до аналізу військової лексики, враховуючи як лінгвістичні, так і соціокультурні аспекти її функціонування в англійському медіадискурсі. Дослідники зосереджуються на широкому спектрі тем. Активно розробляються наукові підходи до аналізу медіадискурсу: когнітивний [15] – для розуміння психологічних механізмів мовного впливу, семіотико-прагматичний [11] – для визначення стратегій, які політики використовують у комунікації з аудиторією, та ін. Загальні проблеми функцій мови в контексті війни та конфлікту [17], ролі медіа у формуванні суспільних ідей та ідеологій через мовні структури [13] розглядаються крізь призму вербальних засобів, які характеризують мовлення політикуму, зокрема,

військової лексики та фразеології, що використовується у сучасній англійській мові для формування маніпулятивних стратегій військової пропаганди [14], стилістичних фігур і риторичних прийомів [9] або мовних табу, соціокультурна функція яких пов'язана з цензурою та соціальним нормами політичної риторики в контексті уникання прямих висловлювань [8]. Особливу увагу науковців привертає активна метафоризація мови ЗМІ, яка досліджується як у теоретичному, так і методологічному аспектах, зокрема, розроблено методологію корпусного аналізу метафор у політичному і медійному дискурсі, що дозволяє вивчати, яким чином метафори створюють і підтримують ідеологічні структури [10]; проаналізовано роль метафори як інструменту маніпуляції у медіадискурсі [1; 6; 18; 26]; простежено появу нових метафор у мові ЗМІ [25], зокрема, антиіммігрантських метафор у США, які формують негативний образ мігрантів, посилюючи дискримінаційні практики [24]. Метафоризація медіадискурсу розглядається з позицій когнітивної лінгвістики [20]. Наприклад, Дж. Лакофф, досліджуючи роль метафори у формуванні суспільного сприйняття війни [19], аналізує використання таких метафор як війна як гра, війна як моралізаторська боротьба для виправдання війни у Перській затоці і демонструє у такий спосіб, як метафоричні структури впливають на суспільне уявлення про військові конфлікти та прийняття політичних рішень. Ключову роль у метафоризації медіадискурсу, зокрема, у створенні мілітарних метафор [21], які послуговуються образами, пов'язаними з військовими діями, для посилення емоційного впливу на адресата, відіграє військова лексика.

Постановка завдання. Метою статті є визначення лінгвокультурних параметрів військової лексики в англійському медіадискурсі з позицій семантики фахової мови військової сфери та її комунікативно-прагматичного потенціалу.

Завданнями статті постають такі: 1) встановити зумовленість семантики військової лексики історичними, соціальними і культурними факторами; 2) проаналізувати функціонування військової лексики в англійському медіадискурсі не лише для опису реальності, а й для розкриття її комунікативно-прагматичного потенціалу.

Виклад основного матеріалу. Фахова мова військової сфери застосовує військову лексику для позначення військових понять у різних видах військової комунікації, як от: армія як соціальний інститут (роди військ, військові установи, особовий склад, військове спорядження), озброєння

(стрілецька зброя, польова артилерія, ракетні системи, частини вогнепальної зброї, вогнепальна зброя), технічне оснащення армії (наземні та підземні споруди, бойові вертольоти, тактична авіація, бронетанкова техніка, надводні кораблі та підводні човни, військові машини), тактичні та стратегічні воєнні дії, дипломатичні відношення тощо.

В умовах глобалізованого інформаційного простору, особливо у періоди загострення збройних конфліктів, використання військової лексики не обмежується лише фахівцями військової сфери. Військова лексика виходить за межі військового офіційного мовлення (мова військових документів, бойових статутів тощо), активно проникає на сторінки газет і журналів, і, набуваючи розповсюдження у мас-медійному просторі, стає зрозумілою широкому колу носіїв мови (політиків, журналістів, пересічних громадян), спонукаючи їх до певних роздумів і дій.

В англійському медіапросторі військова лексика демонструє специфічні **лінгвокультурні параметри**, тобто характеристики, що визначають зв'язок мови та культури в межах певного мовного середовища.

Термін «лінгвокультурні параметри» належить до термінологічного апарату лінгвокультурології як науки, що виникла на перетині лінгвістики та культурології і досліджує взаємозв'язок між мовою та культурою, сфокусований на виявах культури народу, які відображені і закріплені у мові [4]. Цей термін акцентує на тому, що мова є носієм культурної інформації, втілює колективний досвід та ідентичність суспільства, а культура, своєю чергою, впливає на мовні форми, структури та способи їх вживання. Лінгвокультурні параметри військової лексики в англійському медіадискурсі характеризують її (1) семантику і (2) комунікативно-прагматичний потенціал.

(1) **Семантика** військової лексики з позицій лінгвокультурології значною мірою зумовлена (А) історичними подіями, (Б) соціальними умовами і (В) культурними традиціями.

А. Історичний контекст. Історія військової термінології сягає давніх часів, коли виникла потреба точно позначати військові об'єкти, стратегії і тактики бойових дій [2]. В античності військова термінологія часто ґрунтувалася на іменах військових лідерів, назвах озброєння або фортифікаційних споруд, використовувалася для опису різних типів військових підрозділів та їх функцій. У Середньовіччі з розвитком лицарства та феодалних армій з'явилися нові терміни для позначення видів озброєння, захисної зброї та форми

військової служби. В епоху Ренесансу та Нового часу застосування артилерії та вогнепальної зброї зумовило появу нових понять у військовій термінології, а у XVIII–XIX ст. військова термінологія стала більш технічною у зв'язку з розвитком навігації, інженерії та медицини, що були задіяні у військових кампаніях.

Велика Британія, як відомо з історичних джерел, має багатий військовий досвід, пов'язаний як із загарбницькими діями Римської Імперії, скандинавських вікінгів, англосаксонських племен Нормандії, так і з міжусобними війнами між Англією, Шотландією та Ірландією. Цей досвід воєнізованої країни не міг не позначитися на мові, збагативши її безліччю різних військових термінів, які часто відображають її імперське минуле. Наприклад, слова *colonel* 'полковник' і *regiment* 'полк' належать до періоду британських кампаній та імперських завоювань, а терміни *squadron* 'ескадрилья' і *garrison* 'гарнізон' позначають організацію військових сил для контролю над колоніями.

Через глобальні військові конфлікти у XX ст., такі як Перша і Друга світові війни, військова термінологія поширилася новими поняттями, пов'язаними з авіацією, танками, хімічною зброєю та новими технологіями. Наприклад, у Першу світову війну в англійській мові з'явився термін *trench warfare*, який не лише описує тип війни, коли бойові дії часто велися з окопів, а й має історико-культурну конотацію, відображаючи жорстокість і тривалість ведення війни. Під час Другої світової війни до англійської мови увійшов термін *blitzkrieg* 'блискавична війна', семантика якого виражає характер військової стратегії того періоду; термін походить із німецької мови, коли Німеччина застосовувала швидкі і масовані атаки.

Військова термінологія у XXI ст., яка стає глобалізованою і стандартизованою завдяки таким міжнародним організаціям як НАТО, поповнюється новими термінами у зв'язку з:

- модернізацією збройних сил, наприклад, *Main Directorate of Intelligence (DIU)* 'Головне управління розвідки (ГРУ)', *US national security spokesman* 'речник національної безпеки США', *The US-based Institute for the Study of War (ISW)* 'Американський Інститут вивчення війни', *US Institute of Peace* 'Інститут миру в США', *Wagner mercenary group* 'угруповання найманців Вагнера' та ін.;

- появою нових технологій, зокрема у сфері кібербезпеки та інформаційної війни, наприклад, *cyber-conflict* 'кіберконфлікт', *hacking gangs* 'хакерські угруповання' та ін.;

- використанням новітнього високотехнологічного військового озброєння та техніки, наприклад, *Shahed drones* 'безпілотники Shahed', *HIMARS rocket systems* 'боєприпаси до реактивних систем HIMARS', *artillery rounds* 'артилерійські снаряди', *anti-armor weapon systems* 'системи протитанкової зброї', *antitank mines* 'протитанкові міни', *multiple rocket launchers* 'реактивні системи залпового вогню', *guided aerial bombs* 'керовані авіаційні бомби', *missiles* 'ракети', *a long-range multiple-rocket system (MLRS)* 'далекобійна ракетна система залпового вогню (ДРСЗВ)', *guided glide bomb* 'керована плануюча бомба', *lightweight multirole* 'багатоцільові легкі ракети', *weapons of mass destruction (WMD)* 'зброя масового знищення' та ін.;

- запровадженням нових стратегій ведення бойових дій, наприклад, *drone attack* 'атака безпілотників', *indirect fire of artillery and mortar*, 'непрямий вогонь артилерії та мінометів', *guerrilla warfare* 'партизанська війна', *open battle* 'відкритий бій', *surprise attacks* 'напади з засідок', *full-scale invasion* 'повномасштабне вторгнення', *Dutch Water Line* 'послідовність оборонних споруд, розроблених для здійснення затоплювання території у разі необхідності' та ін.

Розвиток військової термінології в історичному контексті засвідчує її тісний зв'язок із розвитком військової техніки і технологій, удосконаленням військових стратегій і тактик, змінами у суспільстві, технічному прогресі та міжнародних відносинах, зокрема в умовах військових конфліктів.

Б. Соціальний контекст. Зумовленість семантичних характеристик військової лексики соціальними факторами проявляється у її стилістичному розшаруванні [3] і, відповідно, виокремленні в її межах трьох основних складників: військової термінології, неофіційних еквівалентів військових термінів і військових арготизмів.

Військові терміни піддаються різним класифікаціям залежно від підходу. Наприклад, відповідно до видів і родів Збройних Сил розрізняють [5] терміни Сухопутних (механізованих, танкових, аеромобільних, ракетних та ін.) військ, наприклад, *field artillery* 'польова артилерія'; терміни Військово-морських (надводних, підводних) сил, наприклад, *landing craft* 'десантний корабель'; терміни Військово-повітряних (винищувальної, розвідувальної, штурмової, військово-транспортної авіації) Сил, наприклад, *bomber* 'бомбардувальник'; терміни Військ зв'язку, наприклад, *signal operations center* 'вузол зв'язку'; терміни

Інженерних військ, наприклад, *combat engineer support* 'інженерне забезпечення бойових дій'.

Неофіційні еквіваленти військових термінів – це слова і вирази розмовної мови, які з певною суб'єктивністю, експресивно та/або образно називають військові поняття, які вже мають офіційно закріплені за ними визначення і тому постають стилістичними синонімами відповідних військових термінів. Серед неофіційних еквівалентів слід виділити:

- метафори, наприклад, *kissing the earth* 'катастрофа літака', *curtain of fire* 'загороджувальний вогонь', *dance of the whales* 'маневри танкерів, що утворюють конвой' та ін. Такі образно-метафоричні сполучення набувають емоційно-експресивного забарвлення шляхом повного (наприклад, *dog tag on file* 'мертвий та похований', *rock and roll* 'відкрити автоматний вогонь') або часткового (наприклад, *dying man's dinner* 'недоторканий запас продовольства', *"lily pad" base* 'транзитна військова база') переосмислення значення слів-складників. У текстах медіа часто зустрічаються метафори з яскраво вираженою ідеологічною забарвленістю, наприклад, *freedom fighters* 'борці за свободу' або *insurgents* 'повстанці', що формують у соціумі позитивне ставлення до учасників конфлікту;

- евфемізми як способи приховування або пом'якшення негативної інформації. Наприклад, евфемізм *collateral damage* позначає 'ненавмисні втрати серед цивільного населення або пошкодження інфраструктури під час військових операцій'; *non-military casualties* 'втрати серед цивільного населення', *friendly fire* вживається для опису ситуації, коли військові випадково атакують свої сили, тим самим зміщуючи акцент з посилки на ідею «дружності», що відображає суспільну потребу пом'якшити негативний емоційний вплив таких наслідків і знизити соціальне напруження.

Неофіційні еквіваленти військових термінів, якими постають насамперед метафори й евфемізми, відіграють важливу роль у формуванні громадської думки та ідеологічних настанов.

Військові арготизми – це слова і вирази, які запозичені із соціальних, професійних діалектів (арго) і вживаються в розмовній мові або просторіччі, зберігаючи яскраве експресивне забарвлення. Серед військових арготизмів важливе місце посідає **військовий сленг**, який широко використовується у збройних силах Великої Британії, наприклад, *leatherneck* 'морський піхотинець', *brass hat* 'генерал', *high hat* 'льотчик-професіонал', *up-hill struggle* 'важкий бій', *Doom's*

Day weapon 'термоядерна зброя', *cloak and dagger service* 'секретна служба', *silent service* 'підводний флот' та ін.

Шляхами поповнення військового сленгу в англійській мові постають різні способи морфологічного словотворення та запозичення:

- словоскладання, наприклад, *match-box* 'транспортно-десантний планер', *mud-crusher* 'піхотинець', *dug-in job* 'тилова посада', *Charlie-Charlie* 'вертоліт управління десантом', *chop-chop* 'пайка, їжа', *copper-dropper* 'пістолет', *ding-dong* 'бої зі змінним успіхом' та ін.;

- скорочення, наприклад, *sub* від *submarine* 'підводний човен', *heli* або *copter* від *helicopter* 'вертоліт'; *serge* від *sergeant* 'сержант'; *noncom* від *non-commissioned officer* 'сержант' та ін.;

- аббревіатури, наприклад, *A-1* 'начальник штатно-організаційного управління (ВПС)', *A-2* 'офіцер розвідки (ВПС)', *G-1* 'помічник начальника штабу', *G-2* 'начальник розвідки', *G-3* 'командир оперативних військ', *G-7* 'командир інформаційних операцій сухопутних військ' та ін.;

- акроніми, наприклад, *Asdic* (Antisubmarine Detection Investigation Committee) 'гідролокатор', *DYF* (damn young fool) 'молодий офіцер', *SNAFU* (situation normal all fouled up) 'плутанина, безлад' та ін.;

- конверсія, наприклад, дієслівне словосполучення *Purple Heart* 'поранити' від субстантивного словосполучення *Purple Heart* 'медаль, що видається при пораненні, яке отримано під час бойових дій'; акронім *AWOL* (absent without leave), що виражає дію 'перебувати у самовільній відлучці', від акроніма *AWOL* у значенні 'той, що у самовільній відлучці' та ін.;

- запозичення, наприклад, з німецької – *headquarters* 'штаб', *cannon* 'гармата', з угорської – *sword* 'сабля', *bolo* 'поганий стрілець' від *icn*. 'кривий ніж', *bundook* 'гвинтівка' (запозичено з мови хінді).

Військова нестандартна лексика, яка характеризується емоційним та експресивним забарвленням, є важливим інструментом для поглибленого розуміння представників військової спільноти через їхню мовну практику.

В. Культурний контекст. Лексичний склад мови тісно пов'язаний з культурними традиціями та історією нації. Наприклад, японське слово *kamikaze*, яке буквально означає 'божественний вітер', увійшло у західну військову лексику під час Другої світової війни для опису японських пілотів-смертників; зараз асоціюється з культурною концепцією самопожертви заради вищої

мети. Термін *drone warfare* 'війна дронів', який поширився у ХХІ ст. завдяки використанню безпілотників у військових операціях, відображає сучасний технологічний прогрес і культурний акцент на дистанційних операціях, менш ризикованих для виконавців.

Значення військової лексики формується колективною свідомістю людей під впливом того, як суспільство переосмислює роль війни, армії та військових героїв. Наприклад, такі слова як *veteran* 'ветеран' і *hero* 'герой' виражають повагу і честь, втілюючи такі суспільні цінності як жертвовність і обов'язок. І навпаки слова подібно *mercenary* 'найманець' мають негативні конотації, підкреслюючи недовіру чи моральну двозначність.

Військові образи в медіа відображають культурні цінності, використовуючи культурні символи, наприклад, *sword* 'меч' як символ честі, *shield* 'щит' як символ захисту. Утілюючи уявлення про патріотизм, боротьбу за свободу, військова лексика стає елементом культурної пам'яті народу, формуючи уявлення про ворогів або союзників через стереотипи та узагальнення, наприклад, *rebel* 'повстанець', *defender* 'оборонець', захисник, *knight* 'лицар', *hero* 'герой, богатир', *volunteer* 'доброволець'.

(2) Комунікативно-прагматичні характеристики військової лексики значною мірою зумовлені її використанням завдяки своїй комунікативно-функціональній спрямованості в межах трьох функціональних стилів мови – офіційно-ділового, публіцистичного та наукового [7]. Наприклад, у бізнесі конкуренція між компаніями представляється як *market share battles* 'битва за ринкову частку' або *price wars* 'війна цін'; у політиці виборчі кампанії описуються як *battles for votes* 'битви за голоси' або *wars for influence* 'війни за вплив'; у медицині *war against cancer* 'війна проти раку' вживається як на адміністративному, так і на індивідуальному рівнях. У спортивній журналістиці для відтворення атмосфери конкурентності, принциповості і певної ворожості метафоричне вживання військової лексики на кшталт *battle* 'битва' або *war on the field* 'війна на полі', *attack* 'атака' і *defence* 'оборона', *weapon* 'зброя' і *strike* 'удар', *front* 'фронт' і *line of defence* 'лінія оборони', *strategy* 'стратегія' і *tactics* 'тактика', *victory* 'перемога' і *surrender* 'капітуляція', *general* 'генерал' і *soldiers* 'вояки', *shot* 'постріл' і *explosion* 'вибух' та ін. додає драматизму, емоційності та напруги тексту.

Грунтуючись на уявленнях про війну як про абсолютне протистояння ворогів, що задіяють

певні стратегії і тактики у боротьбі за перемогу, носії мови застосовують військову лексику, насамперед мілітарні метафори, як один із прийомів драматизації інформації, як сильний засіб мовної виразності, що реалізує особливу оцінну експресивність у формуванні громадської думки, наданні негативної чи позитивної оцінки тому, що відбувається.

Функціонування військової лексики в англійському медіадискурсі постає ефективним не лише для експресивно-емоційного опису реальності, а й для реалізації найважливішої функції медіадискурсу – маніпулятивної, тобто переконання через емоційний вплив на адресата і досягнення певних емоційних і політичних ефектів, що впливають на аудиторію. Збільшуючи інформативну цінність повідомлення за допомогою створення асоціацій, викликаних переносним вживанням слів, військова лексика розкриває свій комунікативно-прагматичний потенціал як інструмент формування уявлень про події, учасників і динаміку конфліктів, які варіюються залежно від культурного й ідеологічного контексту.

Наприклад, у фрагменті *The bosses who are blocking the auto workers' demands are also architects of war and oil-driven planetary destruction*. [12] застосування військової лексики *architects of war* 'архітектори війни' і *destruction* 'руйнування' спрямоване на створення негативного ставлення до керівництва підприємства, яке не відповідає вимогам працівників, і тим самим переконання громадськості підтримувати позицію працівників.

Метафоричне вживання військової лексики *bombardment* 'бомбардування' у фрагменті *The constant bombardment of advertising and social media can make us feel like we need to buy more and more things in order to be happy and successful* [22] викликає асоціацію з бомбардуванням високої інтенсивності реклами в усіх сферах життя, що не може не спричинити негативного ставлення до цього явища сучасності.

Розвиток Інтернет-комунікацій сприяє широкому поширенню військової лексики у різних медіа середовищах, зокрема тих, які обговорюють такі важливі та/або суперечливі теми, як політика, бізнес, спорт, а також її адаптації до нових форматів (соціальні мережі, блоги). Наприклад, новинний медіатекст використовує військову лексику як один із прийомів драматизації інформації, мобілізації суспільної думки. Наприклад, у фрагменті *Ukrainian defenders demonstrate incredible courage and resilience, giving a worthy rebuff to the enemy and, step by step, liberating our land from the*

occupiers. [23] військова лексика *defenders* ‘захисники’, *rebuff to the enemy* ‘відсіч ворогу’, *occupiers* ‘окупанти’ виконує не лише комунікативну і маніпулятивну функції, а й функцію пропагандистського інструменту, спрямованого на підвищення морального духу та національної єдності.

Висновки. У ході проведеного дослідження було визначено лінгвокультурні параметри військової лексики в англійському медіадискурсі, які характеризують її семантику і комунікативно-прагматичний потенціал.

Семантичні характеристики військової лексики, як засвідчив аналіз, зумовлені історичним, соціальним і культурним контекстом. Історичний контекст значно впливає на формування військової термінології, яка відображає ключові події, соціальні та технічні зміни у розвитку суспільства. Військова лексика англійської мови віддзеркалює багатовіковий досвід воєн Великої Британії, а також сучасні глобальні виклики та технологічний прогрес. Соціальний контекст спричиняє стилістичне розшарування військової лексики, у якій розрізняють військові терміни, неофіційні еквіва-

ленти й арготизми. Їх використання сприяє формуванню суспільної думки й ідеологічних настанов через засоби масової інформації. Культурний контекст визначає символічне та ціннісне навантаження військової лексики, яка постає носієм культурної пам'яті й інструментом формування колективної свідомості.

Комунікативно-прагматичні характеристики військової лексики в медіадискурсі забезпечують її ефективне використання для досягнення емоційних і маніпулятивних ефектів. Мілітарні метафори, евфемізми й інші стилістичні прийоми дозволяють створювати потужний емоційний вплив на аудиторію, посилюючи драматизм і переконливість повідомлень. Військова лексика, таким чином, відіграє важливу роль у сучасному англійському медіадискурсі, виконуючи інформаційні, маніпулятивні та культурні функції.

Подальші дослідження у цій сфері можуть зосередитися на аналізі новітніх тенденцій використання військової лексики в контексті глобалізації та цифрової комунікації.

Список літератури:

1. Бабенко Н. Г., Горбачук О. Метафора як інструмент маніпуляції в політичному дискурсі: кейс-студія промов Дональда Трампа. *Психологічні перспективи*. 2018. № 26. С. 47–60.
2. Василенко Д. В. Військова лексика англійської мови ХХ – початку ХХІ століття. Горлівка : Вид-во ГДПШМ, 2009. 220 с.
3. Вигівський В. Л. Стилiстичне розшарування військових омофраз та їх стилістичні типи. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки*. 2013. № 14(1). С. 17–22.
4. Лінгвокультурологія: навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів / А. П. Загнітко, І. В. Богданова; за ред. А. П. Загнітка. 3-є вид., перероб. і доп. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 287 с.
5. Лукіяничук Ю. О. Способи класифікації військових термінів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2017. Вип. 66. С. 65–67. DOI: <https://doi.org/10.25264/2519-2558-2017-66-65-67>.
6. Одинецька Л. В. Роль метафори в засобах масової інформації. *Наукові праці Факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка*. 2017. С. 44–47.
7. Федоренко С. В., Бернадіна А. В. Загальна характеристика фахової мови військової сфери (на матеріалі англійської мови). *Нова філологія*. 2021. № 83. С. 257–363.
8. Allan, K. & Burridge, K. Forbidden words: taboo and the censoring of language. Cambridge University Press. 2006. 303 p. URL: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511617881> (date of access: 14.01.2025).
9. Beard, A. The language of politics. Routledge. 2000. 121 p. URL: <https://newuniversityinexileconsortium.org/wp-content/uploads/2022/02/the-language-of-politics.pdf> (date of access: 14.01.2025).
10. Charteris-Black, J. Corpus approaches to critical metaphor analysis. Palgrave Macmillan. 2004. 263 p.
11. Chilton, P. Analysing political discourse: theory and practice. Routledge. 2004. 241 p.
12. Facing Crisis Upon Crisis: How the World Can Respond. *International Monetary Fund*. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2022/04/14/sp041422-curtain-raiser-sm2022> (date of access: 14.01.2025).
13. Fairclough, N. Media discourse. London: Edward Arnold, 1995. 214 p.
14. Gareev, R. & Kolobov, O. Military lexis and phraseology in Modern English. *Journal of Language and Literature Studies*. 2020. Vol. 12(3). P. 45–52.
15. Hart, C. Critical discourse analysis and cognitive science: new perspectives on immigration discourse. Palgrave Macmillan. 2010. 235 p.
16. Hart, C. Viewpoint in linguistic discourse. *Critical Discourse Studies*. 2015. Vol. 12, no. 3. P. 238–260.

17. Hodges, A. & Nilep, C. Discourse, war and terrorism. John Benjamins Publishing. 2007. 248 p.
18. Kövecses, Z. Metaphor in media language and cognition: a perspective from conceptual metaphor theory. *Lege Artis*. 2018. Vol. 3, no. 1. P. 124–141.
19. Lakoff, G. Metaphors and war: the metaphor system used to justify war in the gulf. *Peace Research*. 1991. Vol. 23(2). P. 25–32.
20. Lakoff, G. & Johnson, M. Conceptual metaphor in everyday language. *Shaping Entrepreneurship Research*. 2020. P. 475–504. URL: <https://doi.org/10.4324/9781315161921-21> (date of access: 14.01.2025).
21. Nikonova, V.H. Metaphorical realization of the concept of war in English media texts. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Том 35(74) № 5, 2024. С. 161–166. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.5.1/27>.
22. Punjabi brands have cracked the next advertising war. Big agencies have to catch up. *The Print*. URL: <https://theprint.in/opinion/punjabi-brands-have-cracked-the-next-advertising-war-big-agencies-have-to-catch-up/1837674/> (date of access: 14.01.2025).
23. Russia proposes record defence spending as it pursues victory in Ukraine. URL: https://edition.cnn.com/2024/09/30/europe/russia-defense-spending-proposal-ukraine-war-intl-hnk/index.html?iid=cnn_buildContentRecirc_end_recirc (date of access: 14.01.2025).
24. Santa Ana, O. ‘Like an animal I was treated’: anti-immigrant metaphor in us public discourse. *Discourse & Society*. 1999. Vol. 10(2). P. 191–224.
25. Surip, M. & Hum, M. New metaphors in mass media: a semantic-study in written discourses. *Asian EFL Journal*. 2021. Vol. 28. P. 68–92.
26. Vasylenko, A.R. Manipulative impact of metaphor in mass media discourse: theoretical aspect. “*Scientific Notes of V. I. Vernadsky Taurida National University*”, Series: “*Philology. Journalism*”. 2022. Vol. 1, no. 5. P. 108–114. URL: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.5.1/19> (date of access: 14.01.2025).

Nikonova V.H. LINGUO-CULTURAL PARAMETERS OF MILITARY VOCABULARY IN ENGLISH MEDIA DISCOURSE

The article deals with the description of the linguistic and cultural parameters of military vocabulary in English media discourse from the standpoint of the semantics of the professional language of the military sphere and its communicative and pragmatic potential. The main attention in the article is paid to the analysis of the semantic and communicative and pragmatic characteristics of military vocabulary, which influence the formation of public opinion.

The article considers the determination of the semantics of military vocabulary by historical, social and cultural factors, investigates the evolution of military vocabulary under the influence of historical events, social and cultural contexts, in particular the features of its use in various functional styles. The role of metaphorizing of military vocabulary, primarily the use of military metaphors, in creating ideological and emotional influences on the collective consciousness of society through the media during military conflicts is noted. Special attention is paid to the analysis of stylistic varieties of military vocabulary – military terminology, military slang, military metaphors, euphemisms – and their role in various socio-cultural contexts.

The article analyses the functioning of military vocabulary in English media discourse not only to describe reality, but also as a manipulative tool in various spheres of social life. In the modern globalized information space, the language of the media performs not only a communicative and informational function, but also reflects the political, social and cultural trends of society. In conditions of military conflicts, military vocabulary performs the functions of informing, manipulative persuasion, and the formation of ideological guidelines.

The results of the study indicate that military vocabulary is a multi-valued and multifunctional communication tool that not only shapes the perception of modern military conflicts in society, but also reflects reality in all its manifestations.

Key words: semantics of professional language in the military sphere, communicative-pragmatic potential, military terminology, military metaphor, socio-historical context, cultural context.